

Kvalita místa

Pracovní list č. 1

Rozdělte se do skupin. Každá skupina bude hodnotit kvalitu místa pro určitý účel:

- 1) dlouhodobé bydlení
- 2) jednorázové přenocování v přírodě
- 3) provoz kempu
- 4) vybudování dětského hřiště
- 5) otevření obchodu s potravinami
- 6) výstavba průmyslového závodu

Nejdříve vymyslete nejméně 6–10 vhodných kritérií pro vámi zvolený účel a potom podle těchto kritérií zhodnoťte vybrané lokality. Každé kritérium hodnoťte u jednotlivých míst hodnotami od 1 do 4 (1 = nejméně vyhovující, 4 = nejvíce vyhovující). Místo s nejvyšším součtem (resp. průměrem) bodového hodnocení bude na základě stanovených kritérií pro daný účel nejvhodnější.

KRITÉRIA HODNOCENÍ	lokalita A	lokalita B	lokalita C	lokalita D	lokalita E
součet					
průměr					

Pracovní list č. 2

Představte si, že vás oslovil milionář, který navštívil Českou republiku a byl natolik nadšen, že se tu rozhodl strávit zbytek života. Požádal vás o výběr vhodného stavebního pozemku, na kterém by rád realizoval svůj celoživotní sen. Tím je co největší zahrada s okrasnými rostlinami a vlastní větrnou elektrárnou, v lesnatém kraji (nejlépe s listnatými stromy). Pozemek by měl ležet v menší obci (do 2000 obyv.), v blízkosti krajského města (do 25 km), ale mimo hlavní silniční tah (alespoň 4 km od dálnice nebo hlavní silnice).

Realitní kanceláře nabídlý tři pozemky:

- 1) v obci Jedovnice, rozloha pozemku: 1 667 arů
- 2) v obci Stachy, rozloha pozemku: 47 871 m²
- 3) v obci Zásmyky, rozloha pozemku: 3,9 ha

Vaším úkolem je vyhodnotit nejvhodnější místo. V literatuře jste zjistili, že pro pěstování okrasných rostlin (předpokládejme, že máte k dispozici jejich seznam) jsou nejvhodnější území s co nejvyšším průměrným počtem dní s teplotou nad 25 °C a průměrným úhrnem srážek ve vegetačním období 350–450 mm. Větrné elektrárny se u nás vyplatí budovat ve vyšších nadmořských výškách (pro zjednodušení v tomto ohledu počítejte, že „čím výše, tím lépe“). Ostatní informace vyhledejte ve Školním atlase České republiky.

Pravidla pro hodnocení pozemků: Není-li uvedeno jinak, udělte 1–3 body za každé kritérium (1 bod = nejhorší; 3 body = nejlepší). Pokud jsou dva nebo tři pozemky podle určitého hlediska rovnocenné, udělte rovnocenným pozemkům 2 body a 3 body udělte pozemku, který podmínku splňuje lépe nebo 1 bod pozemku, který podmínku splňuje hůře.

KRITÉRIA HODNOCENÍ	Jedovnice	Stachy	Zásmyky
velikost obce			
velikost pozemku			
počet dní s teplotou nad 25 °C			
srážky 350–450 mm			
vhodnost pro stavbu větrné elektrárny			
celková lesnatost okolí (za listnaté stromy + 1 bod)			
blízkost krajského města do 25 km (ano = 2 body, ne = 0 bodů)			
hlavní dopravní tah do 5 km (ano = 0 bodů, ne = 2 body)			
celkem bodů			

Pracovní list č. 3

Úkol č. 1 – Ke každé z pěti fotografií (A–E) napište velmi stručně, jak na vás zobrazené místo působí. Odpovídejte pomocí třech až pěti přídavných jmen (tzn. napište, jaké toto místo je).

Působení místa – první dojem:

Místo	JAKÉ TOTO MÍSTO JE?
fotografie A	
fotografie B	
fotografie C	
fotografie D	
fotografie E	

Poté si přečtete si charakteristiku jednotlivých míst (textová příloha k pracovnímu listu č. 3) a znovu charakterizujete jednotlivá místa pomocí přídavných jmen. Zamyslete se nad tím, jak názvy míst a pověsti či příběhy, které se k nim vztahují, mění vaše pocity a názory na zobrazená místa.

Působení místa – po získání podrobnějších informací:

Místo	JAKÉ TOTO MÍSTO JE?
fotografie A	
fotografie B	
fotografie C	
fotografie D	
fotografie E	

Úkol č. 2 – Pokuste se velmi stručně vyjádřit, co si představujete pod pojmem „paměť místa“:

Úkol č. 3 – Uveďte konkrétní projevy paměti místa a odvoďte, o čem tyto projevy vypovídají (např. pařez = rostl tu strom, zbytky obvodového zdiva = stál tu dům apod.). Najděte některé z nich přímo v terénu.

Obrazová příloha k pracovnímu listu č. 3

fotografie A

fotografie B

fotografie C

fotografie D

fotografie E

Textová příloha k pracovnímu listu č. 3
Stručná charakteristika zobrazených míst

Fotografie A – Kostelní Hůrka

Před třicetiletou válkou stál na tomto místě kostelík. Během třicetileté války byl však zcela zničen a dnes jej připomíná již jen několik omšelých kamenů a starý příběh o šlechtici, který byl nešťastný z toho, že nemůže mít se svou ženou děti. Při jedné z modliteb se mu zjevil anděl a poradil mu, aby svou ženu za úplňku políbil pod košatou lípou, která tehdy před kostelem stála. Šlechtic udělal, co mu anděl poradil a jeho žena pak zanedlouho skutečně počala a posléze i porodila zdravého synka.

Fotografie B – Zámek ve Smolnících

O vsi Smolníky se odedávna říkávalo, že ji stíhá jedno neštěstí za druhým. V 16. století lehla celá ves popelem a od té doby již nebyla obnovena. Zůstal zde jen tento zámek. Po vymření šlechtického rodu, který jej vlastnil, připadl dnes již neznámému církevnímu řádu Pensariánů. Řád zde sídlil až do 1. světové války, kdy byli všichni mniši brutálně vyvražďeni. V meziválečném období sloužil celý objekt jako věznice, za 2. světové války byl přebudován na muniční sklad. V letech 1951–1989 zde sídlil archiv Státní tajné bezpečnosti. Po několika letech chátrání jej v roce 1997 zakoupil bohatý podnikatel, který měl s objektem velkolepé plány. O dva roky později však zahynul s celou rodinou při tragické autonehodě a zámek propadl do vlastnictví státu.

Fotografie C – Na Šibeníku

Podle historických pramenů zde stávalo městské popraviště. Mimo jiné tu byl nespravedlivě popraven a odsouzen sedlák Jan Dlabák, který se vzbouřil proti vrchnosti. Před popravou toto místo proklet. Od té doby tu nerostou žádné vzrostlejší stromy, přestože pokusy o zalesnění tohoto místa proběhly již několikrát.

Fotografie D – Borovice Krásná Pepina

Podle pověsti projížděl kdysi tímto lesem kočár s dvěma překrásnými princeznami Josefínou a Toničkou. Bylo již šero, když tu se před jejich dvojspřežím objevila tlupa loupežníků. Ti z kočáru ukradli veškeré cennosti a obě princezny zajali. Pevně je svázali a odebrali se opodál, aby hrou v kostky rozhodli, komu z nich princezny připadnou. Mezitím se obě dívky usilovně modlily a prosily o záchranu. Jejich prosba byla vyslyšena a když se loupežníci vrátili, našli místo princezen jen dvě statné borovice, které tu před tím nestály. Tyto borovice dodnes nesou jména Krásná Pepina a Švarná Tonka.

Fotografie E – Sněženkový luh

Ještě před sto lety stál na tomto místě starý dub, u kterého se vždy na Květnou neděli scházely dívky z celého okolí a ozdobeny květy vybíraly mezi sebou královnu krásy.

Pracovní list č. 4

Určete, co podle vašeho názoru tvoří charakterotvorný prvek míst zobrazených na jednotlivých fotografiích:

foto č. 1

foto č. 2

foto č. 3

foto č. 4

Pracovní list č. 5

Vysvětlete pojem „funkce krajiny či území“ a vyznačte v obrázku území, která plní funkci obytnou, těžební, dopravní a rekreační.

Jaké další funkce může mít území (krajina)?